

Minnesanteckningar från FMMs Chef- och Professormöte 2010-05-05, SMI

Deltagare: Johan Carlsson, Lars Engstrand, Måns Ullberg, Birgitta Henriques Nordmark, Lars Magnus, Jan Albert, Hilpi Rautelin, Annika Tiveljung Lindell, Benita Zwegberg Wirgart, Tobias Allander, Ilona Lewensohn Fuchs, Göran Cronvall, Annelie Brauner, Hans Fredlund, Fredrik Elgh, Eva Hjelm, Tomas Ahlqvist, Arne Kötz, Eva Fremner, Magnus Thore, Britta Wahren, Anders Vahlne, Peter Horal, Marianne Beckman, Urban Kumlin, Jonas Blomberg, Göran Hedin, Lena Dillner, Thomas Tegenfeldt, Sofia Ivarsson, Britt Åkerlind.

Inledning (Lars Engstrand, ordf FMM)

Lars Engstrand inleder och hälsar välkomna.

Smi's omställningsarbete (Johan Carlsson, generaldir Smi)

Regeringen är huvudman och en proposition är lagd.

Smi's uppdrag kommer att breddas:

Finnas kvar:

Kunskap – lära ut/vägleda och arbeta med prevention.

Övervakning – individnivå Smittskyddslagen/populationen/mikrobiella epidemiologin.

Nationella laboratorieansvaret – hur skall detta uppfyllas? Smi kanske inte skall utföra utan samordna?

Nyttillskott:

Beteende arbete – tex STI/Hiv prevention, STRAMA.

Blir myndighet.

Förflyttas:

KI-associerad verksamhet. Professorer samt deras grupper övergår helt till KI (ca 70 personer).

Laboratorieansvaret:

Specialdiagnostik (fåtal/specifikt) mot kostnadstäckning.

Referensfunktioner/Utveckling av diagnostik/Typning:

Gräns mellan statens och landstingens åtaganden.

Landstingen har ansvaret för sjukvården och smittskyddet.

Konsensus mellan stat och SKL behövs.

Smi jobbar med dessa frågor på bred front. Tex bakt sektionen – kring typningar.

Ganska fria händer mellan Smi och landet.

Budgeten har ej ökat.

Ingen yttre part finns.

Diskussion:

Anders Vahlne: Självreglerande. Det myndigheten vill ha betalar myndigheten. Det landstingen vill ha betalar landstingen.

Peter Horal: Vårdval har satt landstingen i en knepig situation pga privata lab som tar volymerna och ej fåtalsdiagnostiken.

Tobias Allander: Håller med Peter Horal. Stockholm är utsatt för detta redan. Situationen är redan krånglig.

Jonas Blomberg: R-listan (referenslista inom virologin) byggt på frivillighet. Går ej längre. Finansiering av referenslaboratoriefunktioner måste finnas. Dagmar-pengar borde kunna klara detta. Staten ger pengar till något som landstingen ansvarar för.

Peter Horal: Inom virologin har metodutveckling betytt mycket. Molekylärbiologin har givit hög kvalitet. Även inom fåtalsdiagnostiken har detta betytt mycket. Idag kan man dra igång en omfattande diagnostik när det behövs.

Anders Vahlne: Är Socialstyrelsens uppgift att tala om för landstingen vad de skall göra?

Johan Carlsson: Nja. Socialstyrelsen har mer ett allmänt kunskapsansvar. Vem betalar?

Hans Fredlund: Ex Neisseria. Starten var ren entusiasm. Nu blir det allt kärvare att kunna hålla denna referenslaboratoriefunktion.

Peter Horal: Uppdrag är aldrig upprättat avseende laboratorier.

Lars Engstrand: Är det skillnad för smittskyddslagens diagnoser?

Jonas Blomberg: Stat borde utlysa anslag under en tidsperiod som man ansöker om.

Hans Fredlund: Landstingens politiker förstår smittskyddslagens diagnoser, värre med de andra.

Johan Carlsson: Betalningsskyldighet. Tex: Salmonellatypningar – inhemska/utlandsmitta? Tbc-typningar – riks-/lokalt intresse, HCV-typningar – sjukvård eftersom dessa behövs för behandling.

Tomas Ahlqvist: Kongruens avseende Tbc. Några landsting betalar för Tbc-typningar, andra inte då Smi står för detta åt dem.

Johan Carlsson: Särskilt regeringsuppdrag eftersom i denna fråga finns: Smi, laboratorierna och smittskydden.

Hans Fredlund: Måste alla titta på allt? Sentinell övervakning; om vaccinerad – förändras mikrobspektra?

Johan Carlsson: Viktiga områden – undanträngningseffekt. Påverkan på annat? Få SKL att förstå att detta är viktigt och att de måste förmå landstingen att förstå att detta är viktigt. Ansvarsfrågan bör lösas först och ett koncept bör kunna presenteras för att nå framgångar.

Johan Carlsson: Är något godkänt är det godkänt – kan vara på europeisk nivå. Finns inget ytterligare godkänt. I så fall Läkemiddelsverket.

Referenslaboratoriefunktioner (Magnus Thore, Smi)

Sammanfattande genomgång. Agens. R-listor (virus, bakterier, parasiter, svamp). Personbunden kompetens idag. Ej finansierat, inga Dagmar-pengar.

Diskussion:

Lars Engstrand: Vem driver frågan?

Britt Åkerlind: Samlad insats önskvärd; Smi, FMM, Laboratorierna, Smittskyddsläkarföreningen. Önskar se ett förslag.

Kompetens och rekrytering viktig fråga inför framtiden. Risken är att det blir för få personer för att ens hinna med det nödvändigaste.

Johan Carlsson: Ansvars- och kostnadsfördelning. Ej så att Smi skall skjuta över kostnader till landstingen. Smi kan komma att lägga stor del av sin budget i detta projekt.

Jonas Blomberg: Smi var mikrobiologins fackla. Den håller man på att släcka.

Jan Albert: Speciell diagnostik. Alltid varit mot full kostnadstäckning – vilket det blev via ett tillskott från Smi. Hur blir det med detta?

Johan Carlsson: Smi skall ej dumpa marknaden. Utveckling och kunskap, i och med detta arbete tar Smi ej fullt ut betalt.

Peter Horal: Diagnostik kommer ofta från forskningen. Smi kommer att få problem om forskningen läggs helt på KI.

Johan Carlsson: Håller med om att detta är ett särskilt problem.

Sofia Ivarsson: En gemensam överblick behövs. Tex. matutbrott, samarbete med bla miljö- och hälsoinspektörer inom kommunerna.

Göran Cronvall: Hur behålla kompetenser vid Smi? Kan KI-forskarna sälja tjänster till landstingen? Kan myndigheten köpa in tjänster?

Lars Engstrand: Smittskyddsforskning skall satsas på. Uttalat för KI-delen.

Peter Horal: Måste få klinikerna att förstå att de behöver diagnostik.

Johan Carlsson: Smittskydd/prevention är bredare än mikrobiologisk diagnostik.

Urban Kumlin: Vissa analyser måste lyftas fram – dessa måste utföras oberoende var. Något laboratorium påverkas då inte avseende sin egen budget.

Göran Hedin: Vilka är intresserade av att ha referenslaboratoriefunktioner? Smittskyddsläkare + vårdhygieniker samt epidemiologen vid Smi. Då bör de betala också.

Tobias Allander: Varför skall det vara skillnader?

Johan Carlsson: Finns just nu ingen diskussion med kongruens.

Hans Fredlund: Smittskyddsläkarna är viktiga. Svårt få kongruens ens i denna grupp.

Johan Carlsson: SMI ämnar återinföra en laboratorienämnd. Kanske skall Smittskyddsläkarna ingå i denna grupp? Beslut om att starta denna grupp under hösten 2010.

Urban Kumlin: Vilken är Socialstyrelsens roll?

Johan Carlsson: SMI:s roll är på kunskapssidan/tillsynssidan. Socialstyrelsens roll är samordnande. Svår fråga – ej reglerat. Tror inte att Socialstyrelsen går in i denna fråga.

Johan Carlsson: Svårigheten är att engagera de oengagerade som håller i ekonomier; SKL, landstingen. De måste förstå att de måste betala annars blir det ätter värre.

Utbildning (Urban Kumlin, utbildningsansvarig FMM)

UEMS – Union European Medical Specialists. Sverige kommer framöver att representeras av Hilpi Rautelin (suppleant Annika Osterman). Just nu diskuteras minimikrav och möjlighet till likriktning.

Klinisk bakteriologi och virologi. Ansökan om att ändra namnet till Klinisk mikrobiologi (när nu två år gått, dvs då inga förslag på ändringar varit tillåtna) ligger hos Socialstyrelsen. Enligt uppgift önskar sex specialiteter byta namn.

Alla handledare måste ha gått handledarutbildning. Annars kan man inte fungera som handledare efter 2010-10-10.

På Läkaresällskapets hemsida finns målbeskrivning. Länk från mikrobiologi.net.

Förslag presenterades igen avseende en basspecialitet och flera grenspecialiteter. Målet är att säkra/höja kompetensen och kvaliteten inom alla områden. Skall vårdhygien vara en grenspecialitet (detta hade inte mötet någon bestämd åsikt om)?

Majoritetsbeslut vid mötet om att förslag om en basspecialitet och fyra grenspecialiteter (virus, bakterier, parasiter, svamp) skickas in till Socialstyrelsen nu när de två första åren gått (då inga förslag på ändringar varit tillåtna).

Rekrytering (Britt Åkerlind, vice ordf FMM)

Ny inventering planeras. Alla chefer ombads att skicka in underlag till Britt avseende ST-läkare (ålder, hur långt de har kvar på utbildningen, ev nya planerade ST-läkartjänster).

Önskemål om samordning i Laboratoriefrågan med följande deltagare:

SMI (stat), laboratorier (landsting), SKL, sjukhusdirektörer, smittskyddsläkarföreningen, FMM.

Linköping 2010-05-10

Britt Åkerlind